

БРЕХЛИВА НОВИНКА В КАНАДІЙСЬКІЙ ПЕТЛЮРІВСЬКІЙ ПРЕСІ.

Содборн, Онт.

Переглядаючи "Кан. Фармер" з 23 квітня ц. р., знайшов я таку новинку: "Згідно від роботи 500 більшовиків".

Я готов був повірити, що справді досі таке сталося, але коли тільки перечитав перше речення, то зараз побачив, що це чиста брехня! Поданою цю новинку "К. Ф.", свідомо бреше, коли каже, що такі листки подають англійській пресі в Содборні. В цьому місці відомо, що виходить два рази на тиждень.

Коли Інтернаціональна Німецька компанія перевела те, як каже "К. Ф.", масове відхилення, то ця англійська газета про причину цього ось що подала:

"Коли говорити про причину цього наглого зменшення робітників в компанії, треба відмітити те, що ці робітники були зайняті при роботі злучених з початковою стадією розвою, так як ця стадія вже скінчена, ці робітники не є більше потрібні в значимому курсі розвою й продукції".

Далше в новинці говориться, що помімо зменшення що-

го великого числа робітників, в компанії не змінюється програма операцій й продукції а навпаки: "продукцію підніметься внаслідок досеред-літа а до кінця року втричі". ("Содборн Стар" 1 квітня ц. р.) Фабрикуючи свою новинку, "К. Ф." висловив своє побожне бажання, щоб тих 500 робітників позбавили засредства до життя, якщо в них справді були би, як сказав "К. Ф." більшовицькі тенденції.

Бояси, відправляючи робітників, не дивилися на ніякі їхні тенденції, але без розбору відправляли всіх тих, яких уважали за менш продуктивних для вигану компанії.

Після виділення цих робітників з компанії, почався вогоник раціоналізації. Почався так званий спід ап. Стати натискати робітників, щоб стрімко збільшити продукцію до кінця цього року. І гнівуть також всіх однаково без огляду на їхні комуністичні "тенденції".

Я, що живу постійно в Содборні і читаю тутешню англійську газету, рідше і категорично заявляю, що місцева англійська газета ніколи таких новинок не подавала, як які оце "К. Ф." покликається.

I. E. Степанюк.

НАШ ТЕАТРАЛЬНИЙ СЕЗОН МИ ЗАКІНЧИЛИ ТОВАРИСЬКОЮ ВЕЧІРКОЮ.

Брендон, Ман.

На 12 квітня заряд відділу ТУМФДМ в Брендоні встроїв товариську забаву нашим аматорам на пращани театрального сезону на сцені Укр. Роб. Дому. На той вечір скликали усіх активних учасників сцени, які працювали через злучений сезон. Приготовлено змагчу вечеру, були галузі, пироги й ще де що. В часі вечері промовив голова відділу тов. Оришан, позичивши, надіє електричною оточу забаву й що повинні робити ті аматори, які зараз розвідяться за роботою. Ім не слід надалі забувати за працю в робітничих організаціях, а вночі бути активними в робітничому руху.

Потім заговорив тов. Васильшин. Він вказав на те, що багато робітників і робітниць, які зараз працювали в нас на сце-

ні, може відуть в Брендон, шукаючи праці, вони повинні вночі продовжувати й в робітничих організаціях, які зараз можна найти по усій Канаді. В тих організаціях треба працювати по своїм силам і здатностям.

Тов. Семчук перецьовив, з якими труднощами довелося аматорам стрічатися в праці на робітничій сцені в Брендоні, вказав на усі недостаті та вамаганія аматорів налагодити місцеву працю. На закінчення промовив тов. Прозанко, дякуючи усім працівникам сцени за їхній труд вчасі сезону. Потім ще бачилися всі до пізньої ночі. Заряд відділу ТУМФДМ і драматичну групу вказують ширшу подяку всім товаришам, що злагодили оту спільну працьовиту вечеру на закінчення сезону.

Робкор.

ОБМІНЮЄМОСЯ КОНЦЕРТОВОЮ ПРОГРАМОЮ.

Трансконка, Ман.

За порозумінням і згодою заряд відділів ТУМФДМ Трансконки й Іст Килдонан мандолінова оркестра Іст Килдонан завітала на 6 квітня до Трансконки з концертом. Програма була досить багата й добірна. Точки підібрані добре. По відігранні "Інтернаціоналу" оркестра відіграла декілька пісень. Товаришки Іст Килдонської ДМО знали мені ще знеперед 2 років. Зараз я помітив великий поступ у їхній праці в музиці. В програмі були солові й дуєтні співні. Дуєтний

спів товаришок Трилінської — Процак; Прокопюк — Процак виграли добре, а сольові співні Трилінської в супроводі оркестри і бандури був дуже вдалий. Скрипкове сольо виконав добре тов. М. Феній. Танки й деклямації були виконані так само вдало. Та найбільшу увагу гості звернула деклямація маленької т-ки О. Слук п. н. "Сучасна картина". В тієї молоді товаришки виявилась невичайно чиста і плавна українська мова та виголосчування самого віршу.

Вчасі концерту виступила з

привітною промовою до яких оркестрантів т-ка Л. Пинкстор від місцевої ДМО, бажаючи добрих успіхів і заохоти в дальшій праці на робітничій сцені і в організації.

Прикінці заговорив голова концерту тов. Ф. Генсьор, висказуючи ширшу подяку виконавцям концерту за їхній труд на сцені УРД в Трансконкі, заявляючи при тому, що у відплату їм товаришки трансконської ДМО відвідають з концертом УРД в Іст Килдонан.

Така обміна працею містечких сил, сусідуючих зі собою, віділяв наших організацій, є дуже корисною. По-перше, сама виконавці концерту чи представлення пильніше ставляться до своєї містечкої праці, по-

друге, сама публіка більше зацікавлена новими містечкими силами й програмою і почуватися більше вдоволеною, бо вже завадо привикла до програмової праці у себе в організації, а по-третє, коли б, скажім, три містечкості намітили собі начас містечкової сезонової праці три представлення чи концерти, не потребували б для своєї власної містечкості готувати аж дев'ять концертних програм чи представлень, з якими самими обмінювались би взаємно. Тоді мали б усі більшу можливість краще опрацювати намічену програму і зробити її добірнішою, та й публіка мала б змогу бачити більше інших виконавців на своїй робітничій сцені.

Не робкор.

ВСІ ОЧІ БЕЗРОБІТНИХ ДИВИЛИСЯ В ОДНЕ ГРАНЧАСТЕ ВІКОНЦЕ.

Вінніпег, Ман.

Бюро праці сьогодні в 2 години пополудні реструє до праці. Поїд стінами бюро там-тамні робітників товпяться, вишпихаючи літнями одні одного. Лиш їхні сухорляві, жовто-темні застигнені островатою щелепою і сумні спінкові очі усю звернені в одне місце, в гранчасте віконце бюрового урядовця, який сьогодні буде реструєвати робітників до праці на залізну дорогу.

Все, не зміняючи очей, дивиться в одне місце, а саме в квадратне віконце, наче той хорий в останніх своїх хвилинах життя дивиться на стіну своїми передсмертними очима в одне місце стелі, незважаючи ні на що. Це сильне і незміняне дивлення в оте віконце, має сьогодні розв'язати питання: хліба, праці. На голос той, що буде робота, безробітні ментально розбігаються і примушували в сторону бюро, випереджаючи одні одного спінним кроком.

На бюровому великому годиннику 1.55 година вполудня. Коло вікна натоп. Усе густіше. Млісно. Задуха.

Дивлячись з боку на голони натопіну, пригадується мимовільно, що це збурхане море колишеться під подувом малого гуртового вітру, і, хвиля, вдаряючи об стіни беретів, своєю шкорою розгоною рипотом струмується, відбиваючись на акустичну довжину од беретів. Ждне море. Море людей. Хвиля людських думок.

Під розбурханими думками хвилюється людське море, одбивається об стіни мурі. Приписані людським морем, люди, стараються одбити наточкою

думок-хвиля, закупаються руками стіни, й відшпирює хвилю людського моря, подаючись самі в зад.

Бурхання, соніння, тихе міркування, все це сплітається в одну жах.

Друга година вполудня — годинник сигналізує длонними звуками. Тонна метнулася, людське море захвилювалося. Віконце отворилося і натопі рухнув всією силою, приширивши передніх робітників грудьми до стіни. Крик вікно виглянуло товсте обличчя якогось джентльмена, бюрового урядовця. Він вже спитав імя першого робітника, що стоєв при самім віконці, наче там виріє. Зарестрував його і скавав відійти а там далі, третій.

Кожному, що стоєв, радіє думки снувались про працю і що його ось-ось зареструють. Думки напружені робили свою роботу, скакали одним і тим самим скоком по живичку, наче хотіли догнати оточикання великого бюрового годинника. Сильніше забала кров в живичку, вір звернений в одне місце віконця. Аж перервало нагло покликання сімнадцятиого зареструвано і знов замкнено віконце, скінчилося на цей раз рестрування безробітних.

Це хвилюну стояла маса робітників перед віконцем з гіркими усміхом на устах, а далі повільним кроком рушила від бюро, дехто зайливим словом перекрикував, відверталися а широким отвореними губами, не наче хотіли щось сказати, та лиш горло щось стискало, й вони замовкли. Чи не глум над безробітними? А вже ж.

На цей раз 17 зареструвано на тисячі безробітних.

Арсен.

І НАШІ НАДІЇ — ЗАРОБИТИ, РОЗВІЯВ БУЙНИЙ ВІТЕР ДІ ПЕС.

Ді Пес, Ман.

Скільки то робітників ось тепер весною опинилося без праці і средств до життя? Скільки їх довгими рядами снується вулицями ріжких міст, надармо шукаючи праці? Скільки їх чиняється драбинки та гарового поїду і переїздити з одного міста в друге з надією, звайти працю? А скільки приходиться їм переживати, на терпіння голоду, холоду? — на те немає сил, щоби висказати все. Треба бути робітником, треба втягнути на себе овергель і аж тоді можна відчувати важке їхнє життя в багатій країні.

І мені надочуло ходити цілими днями гамірливими вулицями Вінніпегу. Дістатися там до праці не було найменшого вигляду. Постаював вихати. Куди? Мені же одно, вчепився драбинки, обережно виліз на дах і їду. Разом зі мною ще один товариш. Західне сонце дивилось і вітер щось-щептав в придорожнім лісі.

Холодно було на даху і коли поїзд став, ми вигідно зайшли до капи. Переконавшись тут,

що ми не самі, нас багато робітників ріжких народностей, були й два англійці. Дуже скоро ми познайомилися і заехали балаку. Звичайно, нарікали на свою долю, на зрієт безробіття. Навіть причини безробіття обговорювали. Кажали, що одніорічний неврожай зблизив причинився до так великого безробіття. Но з тим не поїдешся ніяк один з англійських робітників. Він сказав, що хоч добрі життя були, ми мого того безробіття існувало і то вчас самих такі життя. А головна причина, каже він, це невиснажна погоня за зисками. Вміру з тим капіталісти вставляють нові машини до своїх фабрик і ті виконують працю за робітника.

"Я один з тих, яким машина відобрала працю".

— Я один з тих, продовжав англійський робітник, якому машина відбрала кусок хліба, а мене викинула на вулицю.

І так балакали, а поїзд минав скоро придорожні стовпи, колеса ритмічно стукотіли по рельсах, а ще трохи і темна ніч

покрила все. Вдалечінь блимади огнишки фермерських хаток і час від часу заржав голодий кінь на пасовиську.

А поїзд гнався. Куди він їхав, ми не знали. І справді, на що нам це знати? Ми й так без цілі їхали. Лиш нічний холод добрався до нашого тіла і хтось заграв колодийки на гармошці, а ми давай вкол.

Під ногами скрипіло зугілля. А колодийка не ставала. Якийсь мабуць а Буквинні, зняв верхню одіж, кинув її в кут, а самий вигукує аж курява з пиду стала. А коли загрієся, сказав:

— Отак хлопці гуляв не раз на леваді під церквою в рідному селі. Кругом сади цвинуть, пташки весело співають, а дівчата як писаночка так і підміхайуться. Та це давно було. Тепер сігуранця навіть і танці не дозволяє. Забрали нашу землю, а нас силою заставляють бути їх обивателями. Але не діждуть. В нас же палає серце до свого рідного і прийде час, коли земля, фабрики і все буде в наших руках.

І намерзнемось цієї ночі хлопці. І гуляти помучилися і загіртіє годі. А ніч довга наче перед рідвом. Ніхто не спав. Курили, балакали цілу ніч. А коли далеко на сході заясніло, нам наче тепліше стало. Поїзд гнався зустрічати ранок на новому місці.

Затримався. "Голдсон Бей Джонкшн" — виділіло білими буквами на стації, а попри довгий потяг "вуїко" повільним кроком проходило та в кожну кару заглядав. Мабуць шукає за нами. А ми відчинили друці двері, та й вже на волі, а ти, "вуїку", лопи нас, коли хочеш. І може лопи би, коли б зерою йому не заввадало. "Здоров'я мав черевце. А коли поїзд зачинився, ми вже знов були в капі.

— До Ді Пес їдемо! — сказав хтось, дивлячись в мапу. От і добре, що так попало. Ми нулими роками там багато було роботи і робітників трохи заробили. Може й цього року нам пощастить, яку роботу дістати.

Всі веселі. Кожний чув про Ді Пес багато. Тут нова дорога будувалась, тут багато робітників працювало, тут декому пощастило навіть дено заробити. І як можна було бачити, кожний вже наперед числив, кілька грошей всіх заробить, а коли-б так поїздолося на піс ворк робити, з яким завязатимуть буде працювати. А даше числив не один, кілька то грошей довшу шпалним, добрим людям віддати треба, а решта лишиться на зиму. І не буде вже бідувати як цієї зими. Тимшис наперед. А коли перед нами на рівнині простяглося маленьке містечко Ді Пес, ми всі пхалися до дверей, щоб добре його побачити.

Товариші! Відновляйте передачу на "Укр. Роб. Вісті".

I побачили сумну дійсність.

Сотки робітників, з похилими безнадійно головами, шпийються болючими вулицями міста. А скільки трудощів ми мали, зати найшлі місце, десь перестатити... Вводи повиню. По три, по чотири сплять на ліжку і за таке спання кожний з них платит 25 центів.

Найшов і я призначення. В однім невеличкім румі є нас вісім. П'ять спить на двох ліжках, один на підлозі, а нас двоє, як товариші жартують, на печі. А піч ця зовсім проста. Над ліжками прибиті дошки, на них трохи сіна, от і піч, де ми спимо. А платити треба за це добре, вигідне ліжко. На піч виляються по драбині.

Багато робітників ходив вулицями, багато з них на пуді румі сидить, і чимало а їх ловить над річкою рибу. Тим вони й живуть кожного дня. Одне ліхо, що варити немає де, а купити її ніхто не хоче.

Якоб раз проходжуєся по над річкою, а один з робітників наловив може з п'ятнадцять здорових щупаків і просьте:

— Купіть рибу, купіть! Дайте кводра за всю. Вже два дні нічо в губі не мав, дайте буль-

що, щоб хоч трохи підкріпитися.

Та ніхто не звертав уваги на його просьбу. Ті що там були, всі голодні. А коли дехто і мав кводра, то завтра чи пізніше його не стане, бо життя тут дороге коштує.

До роботи беруть трохи. Беруть, але "знакомих". Треба пропити а форманами останній гріш, от тоді буде знакомий. А кілька таких "знакомих", що вже все пропали, щоб як найкраще догодити невиснажній морді, формані тепер їх і знати не хочуть.

Ось таке то в Ді Пес. Під офісом великим півколом робітників обступили входові двері, от тоді буде знакомий. А кілька таких "знакомих", що вже все пропали, щоб як найкраще догодити невиснажній морді, формані тепер їх і знати не хочуть.

І наші рожеві надії заробити на прожиття, розвіяв буйний вітер по вулицях Ді Пес.

Стьопка.

КОЛИ Б ВСТАВ ШЕВЧЕНКО, ВОНИ ЗНОВУ ПОСАДИЛИ Б ЙОГО В ТЮРМУ.

Едмонтон, Алта.

Якоб скортіло мене зайти до дому жовто-сініх патріотів, і приглянутися, як вони святкують пам'ятку Т. Шевченка. Коли я ввійшов на галю, світло вже погасло. За хвилину появился на сцені хор, а позаді хору я побачив образ Шевченка з хрестом та вінок. Декляматори перепівали пару Шевченкових віршів і знов загасло світло. Це хвилину й на сцену високо чийсь панок і зачав пестити брехні про те, що зараз ніхто не святкує Шевченка, а тільки "мі". Він брехав, що на Радивській Україні вже не святкують Шевченка, виреклися його. А далі почав зі сказженою відливністю сдинити на більшовиків й лаяти їх.

Слухав я тієї брудної лайки, а самий так і подумав собі, що ніхто інший, а такі ж я самі вночі, загнали Шевченка на далекій Сибір, ніхто більше, а вони запроторили його в тюрму. І сьогодні, коли б Шевченко появился знову, усі ті жовто-сіні патріоти застали б його вдруге на довгі роки в тюрму.

В. П.

Товариші! Відновляйте передачу на "Укр. Роб. Вісті".

В ДЕНЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Бінфейт, Саск.

На 23 березня тутешні робітники й робітниця відсвяткували день роковин смерті Т. Шевченка. Сала, в якій відбувався концерт-мітинг, була заповнена глядачами. На сцені надів портрет Т. Шевченка, прибраний чорними стрічками.

Перша промова т-ка Степанія Бойко, перепівали вшорочі значинні свята 69 Шевченкових роковин, які святкують усі українські трудящі. Хор підшпоров тов. Попова відспівав "Заповіт" Шевченка, відтак була деклямація "По-славне", яку виголосив тов. І. Кабанюк. В половині програми виступив з промовою тов. І. Стельманчук. Він перепівалі життя й працю Тараса Шевченка, вказав на боротьбу, яку доведеться Тарасові вести з панамми, за те й він поївав в тюрму на довгі роки. Після промови т. Стельманчука хор відспівав декілька пісень й свято закінчило "Інтернаціоналом".

Г. Михайловський.

ЗІБРАЛИ ФОНД НА КРОЛ.

Кроленд, Онт.

Зібраний фонд для КРОЛ в Кроленді, Онт., від спільних жертвоваць — по 50 ц. н.: К. Дроздовський, Н. Динька, В. Чорний, С. Бордейський, М. Довга, І. Демітрик, І. Івонко, І. Шабнер, Д. Тимчук, П. Москалик, М. Дяболюк, І. Рощук по 25 ц. н.: І. Галушак, Ю. Бочковський, В. Козар, М. Табальский, П. Горнішак, І. Петренко, Ю. Радик, Д. Гоголь, Б. Стефанюк, М. Тро, А. Петруняк, І. Кирьяков, Р. Скрипник, Д. Колосовський, Д. Нарожак, М. Нарожаків, О. Пичаль, П. Малинов, П. Рески, М. Верзуб, Д. Долшак.

Зібрано на лісу \$12.20, з вільної колекції на концерт-мітинг \$12.25. Разом зібрано для КРОЛ \$24.45.

Всім жертвоваць висказуємо наші щирі братерські подяки.

За комітет-дла збирання фонду для КРОЛ:

Д. Козловський, П. Скрипник.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. С., Гемілтон, Онт. — Вір за паву, що зариве молених по червах проци. СРП не буде поминаний. Ніяк самі бачте, що це не є який вірш, хоч слова писані на чотирі стрічки. Другий допис про життя робітників, писаний звичайною мовою, буде поминаний.

І. Д. Гемілтон, Онт. — Ви на першій раз назвали за найближчий допис, писати вірш. Чи не ліпше вам писати звичайною мовою, не вирощувати, мучити себе, відшукуючи слова й так нескладно? Послухайте нас, пишіть такою мовою, що й говорите до своїх товаришів, а писання віршів оставте яке справданні віршосиам, постан.

Товариші! Відновляйте передачу на "Укр. Роб. Вісті".

КУПУЮЧИ цигаретки Бокінгем ви дістаєте повну вартість своїх грошей. Є це найлагідніші цигаретки, які можна дістати цигаретки з привадиим оригінальним запахом. Приемно-лагідні, пахучі і вдоволючі — кожна Бокінгем цигаретка є розкіш для курця.

Бокінгем є добре роблені і задержані добрими з фабрики аж до курця патентованою папкою.

Бокінгем цигаретки є всі доброякісні. До їхнього виробу уживається доборового тютюну і тому в пачках нема купонів на премії. І це є тому, що кажеться — нема купонів, але є якість.

20 for 25

also 12 for 15c

Buckingham CIGARETTES

PHILIP MORRIS & CO. LIMITED

ESTABLISHED OVER 60 YEARS

ПОЛУЧЕННЯ ДО КАНАДИ

з ГАМБУРГУ до ГАЛФАКСУ

Регулярні відвізні найбільшими і найбільшими поспішними моторними кораблями "СТ. ЛУІ" і "МІЛВОК" та улюбленим парохом "КЛІВЛЕНД".

НАПЕРЕД ПЛАТНІ КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

для ваших креслів і приналежностей скорий переїзд і поперта цілою нашою організацією ГАПАГ, якщо ви хочете спроводити їх до себе.

ЕКСПРЕСОВЕ ПОЛУЧЕННЯ

між НЮ ЙОРКОМ і ГАМБУРГОМ

Тимчасі відвізні кораблів, Умірковані ціни. Поспішна і спокійна їзда на самозвісних парохлах:

"АЛЬБЕРТ БАЛДІН", "ДАЙТШЛАНД", "ГАМБУРГ" та "НЮ ЙОРК".

Послака грошей через ГАПАГ є шора, дешева і безпечна.

Всім повсюди дістанте в місцевих агентів або від

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

MONTREAL TORONTO SIOUXA SPOONHURST